

141225 Julotta, första årgången Björn Helgesson

”Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket.”

Glädje är ett vackert ord, men amoraliskt. Samma typ av känslor kan knytas till vitt skilda händelser och handlingar. Jag minns den stora glädjen i att själv få hålla min nyfödda dotter i famnen och se in i hennes ögon och jag minns också glädjen jag kände när jag som jägare fällde mitt första rådjur, när jag dödade. Glädjen i sig är amoralisk och kan knytas till alla möjliga händelser och handlingar.

Denna julotta stannar jag vid den glädje som ängeln förkunnade. Det första jag noterar är att glädjen inte är spontan utan det behövs en ängel som bär bud om den. Glädje är för mig en känsla, men för ängeln är det en händelse, en händelse som behöver omtalas för att den ska bli känd. Glädjen finns dold i en helt alldaglig händelse, att en främmande kvinna har fött ett barn. Den finns som ett frö, en möjlighet. Mitt eget barns födelse var ingen alldaglig händelse för mig, men att andra barn föds hela tiden är något som inte berör mina känslor i var stund. Juldagens glädje är en händelse, inte en känsla, och den behöver bli tolkad för att lämna sitt innehåll åt herdarna. Först när de själva fick möta barnet bubblade glädjen upp i dem som en egen erfarenhet.

Denna glädje är för hela folket. För juden var det egna folket i centrum men i ljuset av Jesu undervisning vidgas ordet folk till hela mänskligheten. Individuell glädje och kollektiv glädje har beröringspunkter men också konfliktpunkter. När vi talar om Julen som en glädjehögtid tänker de flesta på den individuella glädjen: att få träffa sina nära och kära och umgås med dem, att själv få ta emot och ge paket och att vara ledigt från skolan eller jobbet några dagar. Det är en mycket individuellt upplevd glädje. Det handlar om jag och mitt. För de som saknar det man längtar efter uteblir den individualistiska glädjen, men inte nödvändigtvis den kollektiva glädjen som handlar om att verklighetens premisser har ändrats.

Individuell glädje och kollektiv glädje har beröringspunkter men även konfliktpunkter. Vi kan se konflikten mellan det individuella och det kollektiva på många områden i livet. De flesta håller med om att miljövänlig vindkraft har fördelar jämfört med fossila bränslen, men jag vill inte ha en vindsnurra på min tomt. Likaså är det bra om Sverige kan ordna en säker långtidsförvaring av kärnavfall, men det ska inte vara i våra hemtrakter. Ett tillfälligt boende för frysande tiggare kan många bejaka, men bor man i Adolfsberg vill man inte ha det där. På samma sätt kan vi fortsätta med vargar, socialt engagemang och många andra saker. Det är bra och viktigt men helst en bit från mig. Om jag inte förmår förena det individuella med det kollektiva.

Den kollektiva glädje Jesusbarnet innebär gäller hela mänskligheten. Den beskrivs som Guds rikes inträde på vår jord i detta lilla nyfödda barn. När Jesus senare ska utveckla tanken på vad det innebär citerar han ord i Gamla testamentet som talar om att blinda ser, spetälska blir rena, förtryckta blir fria och om glädje till de fattiga. Individuell glädje och kollektiv glädje möts. Guds vilja för oss människor blir synlig. Gud önskar oss det goda.

Det avkristnade samhällets glädje är enbart individualistiskt och krockar därför med den glädje ängeln förkunnade för herdarna. De blev säkert glada av att se det nyfödda barnet, vem blir inte glad av nyfödda barn, men glädjebudskapet gäller så mycket mer. En glädje för alla folk. Punktvis ser vi det förverkligat runt om i vår värld gång på gång när hunger, förtryck och sjukdom ersätts av mat, frihet och hälsa. Alltid när det sker finns en doft av den stora glädjen närvarande, den som ängeln förkunnade.

På samma sätt finns en skämd bismak i all individuell glädje som står i vägen för en större kollektiv glädje. Som när det överdådiga i det svenska julidealet med dignande matbord, berg av nya prylar och resor omöjliggör ett balanserat ekosystem för kommande generationer och vanlig mättnad för de hungrande massorna som inte får plats vid våra bord.

Ängeln förkunna glädje för hela folket. I den glädjen finns det plats också för dig och för mig. Men inte bara för dig och mig. Glädjen kräver öppna dörrar, en extra stol vid mitt bord och begränsning av det egna jagets utbredande.

När individualistiskt och kollektivt kan mötas blir den lilla glädjen stor. Det är den glädjen vi inbjuds att bli en del av. Gå bort till stallet. Flytta centrum i ditt eget liv från den så tröttande spegelbilden framför dig själv och se istället på Jesus, han som är verkligheten själv. Det vill jag öva mig i var dag.

Detta är inbjudan till den stora glädjen där Gud får vara Gud och jag får vara hans barn, tryggt vilande i hans famn. Se, jag bär bud om en stor glädje!